Konferenz

„Umsiedlung, Vertreibung, Wiedergewinnung? Postkoloniale Perspektiven auf deutsche und polnische Literatur über den erzwungenen Bevölkerungstransfer der Jahre 1944 bis 1950“

Konferencja

„Wysiedlenie, wypędzenie, odzyskanie? Wymuszony transfer ludności 1944-1950 w perspektywie badań postkolonialnych”

Altstadthotel Passau, 6.-8. März 2015 / 6-8 marca 2015 r.

Konferenzprogramm / Program konferencji

Freitag, 6. März 2015 / Piątek, 6 marca 2015 r.

18.00 *Keynote Lecture* Prof. Dr. Stefan Chwin (Uniwersytet Gdański): „Wymuszony transfer ludności 1939-1950 w perspektywie aksjologicznej. Wyzwanie dla literatury” [„Die Bewertung des erzwungenen Bevölkerungstransfers 1939-1950 – eine Herausforderung für die Literatur“]

19.00 Diskussion / Dyskusja

20.00 Abendessen im „Alten Bräuhaus“ / Kolacja w restauracji „Altes Bräuhaus“ (Bräugasse 5)

Samstag, 7. März 2015 / Sobota, 7 marca 2015 r.

9.00 Grußwort / Powitanie (Prof. Dr. Daniela Wawra, Dekanin der Philosophischen Fakultät / Dziekan Wydziału Filozofii)

9.15 Eröffnung / Otwarcie (Prof. Dr. Dirk Uffelmann, Christian Kampkötter, M.A.)

Der Bevölkerungstransfer und das Dreieck Polen – Deutsche – Russen / Transfer ludności i trójkąt Polacy – Niemcy – Rosjanie (Leitung / Przewodniczący: Prof. Dr. Alois Woldan)

9.30 Prof. Dr. Dirk Uffelmann (Universität Passau): „Der deutsch-polnische Bevölkerungstransfer der Jahre 1944 bis 1950 als Gegenstand transnationaler Literaturwissenschaft. Desiderate einer postkolonialen Heuristik“ [„Niemiecko-polski transfer ludności w latach 1944-50 jako przedmiot transnarodowego literaturoznawstwa. Postulaty heurystyki postkolonialnej”]

9.50 Prof. Dr. Dariusz Skórczewski (Katolicki Uniwersytet Lubelski): „‘Pan Samochodzik i zaklęty trójkąt’, czyli triada ‘Polacy – Niemcy – Rosjanie’ w literaturze dla młodzieży jako pole artykulacji (post)kolonialnej traumy” [„‚Herr Samochodzik und das verfluchte Dreieck‘ oder die Triade ‚Polen – Deutsche – Russen‘ in der Jugendliteratur als Raum für die Artikulation des (post-)kolonialen Traumas“]

10.10 Diskussion / Dyskusja

10.30 Kaffeepause / Przerwa na kawę

Literarische (De-)Konstruktionen von ‚Vertreibung‘ und ‚Wiedergewinnung‘ / Literackie (de)konstrukcje ‘wypędzenia’ i ‘odzyskania’ (Leitung / Przewodniczący: Dr. habil. Peter Loew)

11.00 Prof. Dr. Jürgen Joachimsthaler (Universität Marburg): „Bevölkerungstransfer als Bedeutungstransfer. Zur Rolle der Literatur bei Gestaltung der ostmitteleuropäischen Lebenswirklichkeit(en) seit 1945“ [„Transfer ludności jako transfer znaczeń. O roli literatury w konstruowaniu wschodnio-środkowo-europejskich przestrzeni życiowych po roku 1945”]

11.20 Dr. Natalia Lemann (Uniwersytet Łódzki): „Pomiędzy polityką historyczną a dyskursami pamięci – literackie strategie ‚pisania narodu’ na przykładzie sygnifikacji polskości Ziem Odzyskanych w najnowszej literaturze polskiej” [„Zwischen Geschichtspolitik und Erinnerungsdiskursen – literarische Strategien des ‚Narrating the Nation‘ und der Polonisierung der Wiedergewonnenen Gebiete in der neuesten polnischen Literatur“]

11.40 Diskussion / Dyskusja

12.30 Mittagessen / Obiad

Landschaften der Vertreibung und Wiedergewinnung I: Schlesien und Sudeten / Krajobrazy wypędzenia i odzyskania I: Śląsk i Sudety (Leitung / Przewodniczący: Prof. Dr. Jürgen Joachimsthaler)

15.00 Prof. Dr. Elke Mehnert (TU Chemnitz): „‚Einmal Oberschlesier – immer Oberschlesier‘. Flucht und Vertreibung in Texten von Heiduczek und Neumann“ [„‘Raz Górnoślązak – zawsze Górnoślązak’. Ucieczka i wypędzenie w tekstach Wernera Heiduczka i Petra Neumanna”]

15.20 Prof. Dr. Gertraude Zand (Universität Wien): „Ein Spiegelkabinett der Vertreibung. Václav Řezáčs Kolonialromane *Nástup* (1951) und *Bitva* (1954)“ [„Gabinet luster wypędzenia. Powieści kolonialne Václava Řezáča Nástup (1951) i Bitva (1954)”]

15.40 Diskussion / Dyskusja

16.00 Kaffeepause / Przerwa na kawę

Landschaften der Vertreibung und Wiedergewinnung II: Schlesien und Sudeten / Krajobrazy wypędzenia i odzyskania II: Śląsk i Sudety (Leitung / Przewodniczący: Prof. Dr. Thomas Wünsch)

16.30 Julia Bär, M.A. (Europa-Universität Viadrina Frankfurt/Oder): „Literarisches Schreiben über die ‚verlorene Heimat' zwischen politischem Gedächtnis und autobiografischem Erinnern – Erinnerungen an ‚Breslau' bei Walter Meckauer und Hildegard Maria Rauchfuß" [„Dzieła literackie o 'utraconej ojczyźnie' między pamięcią polityczną i autobiograficzną – wspomnienia Waltera Meckauera i Hildegard Marii Rauchfuß o 'Breslau'"]

16.50 Prof. Dr. Alois Woldan (Universität Wien): „Die Last der Erinnerung – Stanisław Srokowskis *Repatriierte*" [„Ciężar wspomnienia – *Repatrianci* Stanisława Srokowskiego"]

17.10 Diskussion / Dyskusja

18.00 Stadtführung (Treffpunkt am Altstadthotel) / Oprowadzenie po mieście (miejsce spotkania przed hotelem „Altstadt")

20.00 Abendessen im „Goldenen Schiff" / Kolacja w restauracji „Goldenes Schiff" (Unterer Sand 8)

Sonntag, 8. März 2015 / Niedziela, 8 marca 2015 r.

‚Kolonisierungs'-Region Ostmitteleuropa / Europa Środkowo-Wschodnia – region 'kolonizacji' (Leitung / Przewodnicząca: Prof. Dr. Elke Mehnert)

9.30 Prof. Dr. Thomas Wünsch (Universität Passau): „‚Emigranten und Kolonisten' und ‚Drang nach Osten'. Bilder vom Deutschtum in Ostmitteleuropa und die Ideologie der Vertreibung der Deutschen nach 1945" [„'Emigranci i koloniści' oraz 'parcie na wschód'. Obraz niemieckości w Europie Środkowo-Wschodniej i ideologia wypędzenia Niemców po 1945 roku"]

9.50 Prof. Dr. Werner Gamerith (Universität Passau): „Orient – Osten – Osteuropa. Räumlich-metaphorische (Re-)Produktionen und ihre kulturellen Verankerungen" [„Orient – Wschód – Europa Wschodnia. Przestrzenno-metaforyczne (re)produkcje i ich kulturowe zakotwiczenie"]

10.10 Diskussion / Dyskusja

10.40 Kaffeepause / Przerwa na kawę

Landschaften der Vertreibung und Wiedergewinnung III: Danzig, Westpreußen und Ostpreußen / Krajobrazy wypędzenia i odzyskania III: Gdańsk, Prusy Zachodnie i Wschodnie (Leitung / Przewodniczący: Prof. Dr. Dirk Uffelmann)

11.00 Dr. habil. Peter Oliver Loew (Deutsches Polen-Institut Darmstadt): „Danzig oder Das verlorene Paradies. Vom Herauserzählen und vom Hineinerzählen" [„Gdańsk albo raj utracony. Narracje włączające i wykluczające"]

11.20 Prof. Dr. Mieczysław Dąbrowski (Uniwersytet Warszawski): „Gdańsk w literaturze powojennej. Narody i historia" [„Gdańsk in der Nachkriegsliteratur. Ethnien und Geschichte"]

11.40 Christian Kampkötter, M.A. (Universität Passau): „Das literarische Gedächtnis der Masuren. Ein postkolonialer Blick auf Erwin Kruk und seine Texte" [„Literacka pamięć Mazurów. Postkolonialne spojrzenie na Erwina Kruka i jego teksty"]

12.00 Diskussion / Dyskusja

12.30 Abschlussdiskussion und Schlusswort / Dyskusja końcowa i zakończenie

13.30 Mittagessen / Obiad